BORCI 1941. GODINE

NARODNI HEROJI

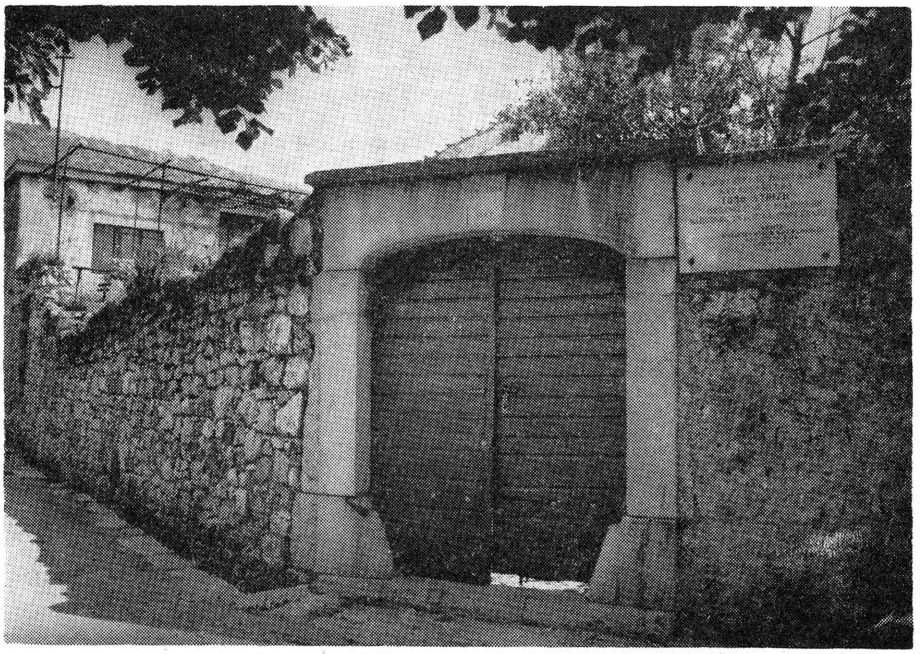

Bribir, Kičeri, rodna kuća narodnog heroja Tome Strizića

(Fototeka Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Rijeka, fotograf Vinko Malinarić)

Na rodnoj kući Tome Strizića u selu Kičeri-Bribir nalazi se spomen-ploča sa slijedećim tekstom:

U OVOJ KUĆI JE ŽIVIO I RADIO
NARODNI HEROJ

TOMO STRIZIĆ

ORGANIZATOR I RUKOVODILAC
NARODNOG USTANKA U OVOM KRAJU
PODIŽE
KOTARSKI ODBOR SAVEZA BORACA
NAR. OSL. RATA
CRIKVENICA
1952.

RODNA KUĆA ORGANIZATORA USTANKA I NARODNOG HEROJA TOME STRIZIĆA

Jednokatnica ima oblik slova L s dvorištem, koje je ograđeno visokim zidom. Objekt se nalazi u centralnom prostoru sela Kičeri, Bribir, kbr. 44.

Toma Strizić rođen je u selu Kičeri, Bribir, 16. ožujka 1906. U Slavonskoj Požegi učio je krojački zanat i već se tamo povezuje s naprednim omladinskim pokretom. Po povratku u Bribir okuplja naprednu omladinu i od 1933. godine djeluje u Narodnoj čitaonici. U njoj se okupljaju simpatizeri Partije iz Bribira i okolice. Godine 1934. postao je član KPJ.

U prvim danima okupacije radi na podizanju ustanka. Svojim zalaganjem kao sekretar partijske organizacije u Bribiru mnogo je pridonio osnutku partizanskog logora na Viševici krajem srpnja 1941. godine. Sudjelovao je u prvim akcijama protiv okupatora i izdajnika.

Strizić je zatim postavljen za operativnog oficira u Štabu za Hrvatsko primorje i Gorski kotar.

Polovicom 1942. godine preuzeo je dužnost sekretara Kotarskog komiteta KPH za Senj, a 1943. izabran je za člana Okružnog NOO-a za Hrvatsko primorje. Bio je član ZAVNOH-a i AVNOJ-a.

Poginuo je 10. srpnja 1944.

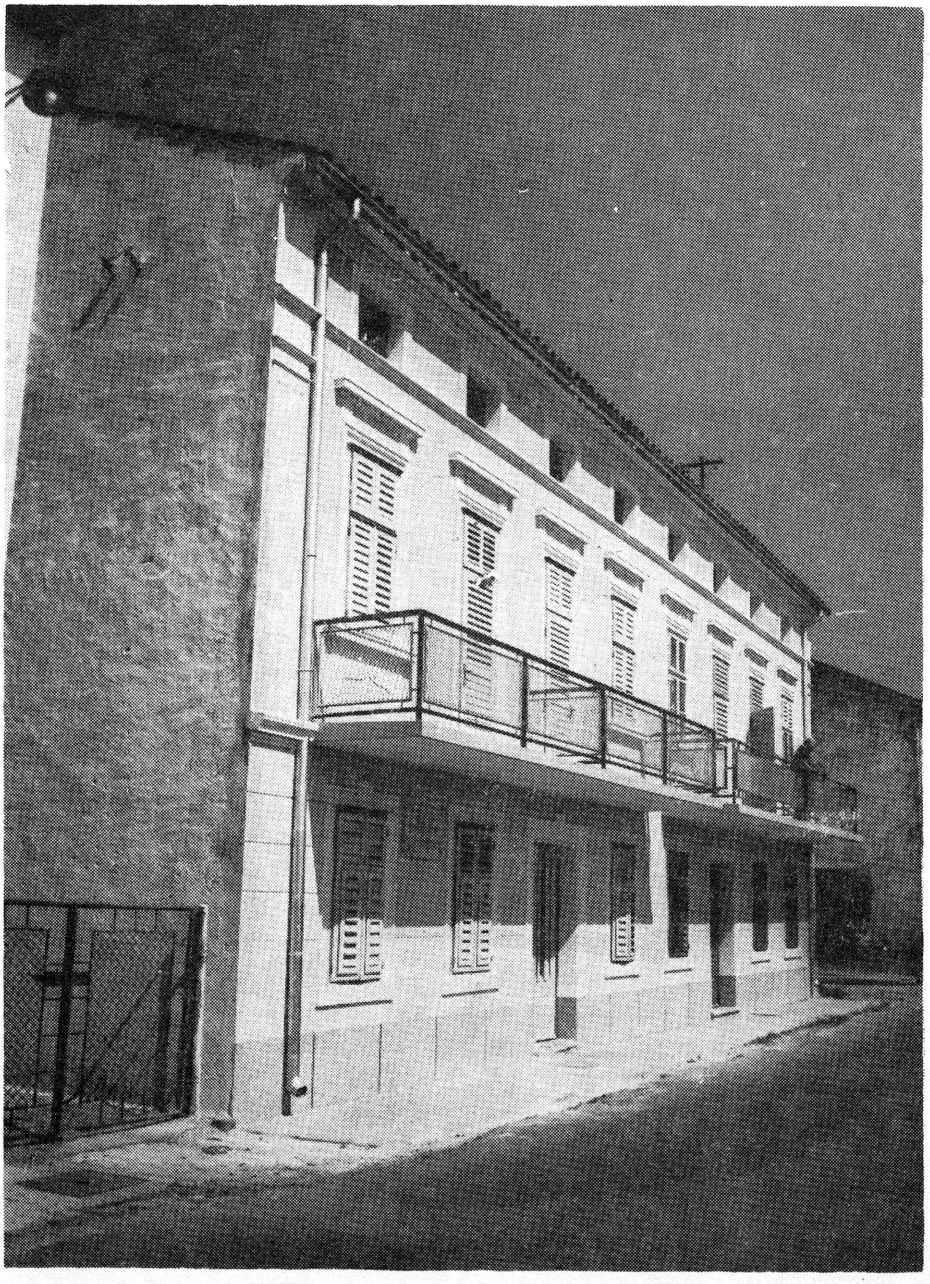

Crikvenica, rodna kuća narodnog heroja Nikole Cara-Crnog u Ulici Vladimira Nazora 39

(Fototeka Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Rijeka, fotograf Vinko Malinarić)

Na rodnoj kući Nikole Cara-Crnog u Crikvenici nalazi se spomen-ploča sa slijedećim tekstom:

U OVOJ KUĆI RODIO SE
1910. GODINE
NARODNI HEROJ

NIKOLA CAR

POGINUO HEROJSKOM SMRĆU
1942. GODINE

PODIŽE
KOTARSKI ODBOR SAVEZA BORACA
NAR. OSL. RATA
CRIKVENICA
1952.*

* *Pobliže o Nikoli Caru vidi u prilogu Vicka Antića »Španjoski borci Vinodola u narodnooslobodilačkoj borbi« u ovom Zborniku.*

Crno, rodna kuća narodnog heroja Anke Pađen

(Fototeka Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Rijeka, fotograf Vinko Malinarić)

Rodna kuća Anke Pađen je rekonstruirana. Na njoj se nalazi spomen-oznaka s ovim tekstom:

U OVOJ KUĆI ROĐENA JE 1924. GODINE
NARODNI HEROJ
PORUČNIK
ANKA PAĐEN
POGINULA HEROJSKOM SMRĆU 1945. GODINE
U BORBI PROTIV NEPRIJATELJA.

PODIŽE
KOTARSKI KOMITET NARODNE OMLADINE
CRIKVENICA 1952.

RODNA KUĆA NARODNOG HEROJA ANKE PAĐEN

Rodna kuća narodnog heroja Anke Pađen nalazi se u selu Crnom, ima oblik izdužene jednokatnice. U toku 1977. godine kuća je renovirana i predana javnosti za muzej.

Anka Pađen je rođena 9. I 1924. godine u selu Crnom — Novi Vinodolski, a poginula je 1945. godine kod Ogulina. Prije početka rata radila je kao kućna pomoćnica. Prije odlaska u partizane djelovala je ilegalno. Nedugo nakon pristupanja narodnooslobodilačkoj vojsci postala je desetar u Četvrtom bataljonu. U jesen 1942. godine otišla je s Primorsko-goranskom brigadom u Kordun, Baniju i Liku i sudjelovala u borbama u toku Četvrte i Pete neprijateljske ofanzive. Zatim je sudjelovala u borbama na Priboju i na Crnoj Vlasi. Tada ju je pohvalio Glavni štab, te je nakon završene ofanzive postala komandir čete. Nakon kapitulacije fašističke Italije istakla se u borbama u Istri kada su Nijemci napravili obruč oko partizanskih jedinica. Tada je Anka jurišala i sa svojom četom probila obruč. Godine 1944. delegirana je kao predstavnik primorske omladine na Drugi kongres USAOJ-a, gdje je izabrana za člana Centralnog odbora USAOJ-a. Nakon toga je premještena u komandu Primorsko-goranskog odreda, međutim Anka je napustila Komandu i priključila se 43. istarskoj diviziji. S jednim bataljonom ove divizije posljednji put je jurišala na neprijateljsko uporište prilikom oslobađanja Ogulina. U ovim je borbama i poginula.

Narodni heroj Anka Pađen svojim je herojstvom dala veliki doprinos za oslobođenje svoje domovine od okupatora.